

ITÄ-SUOMEN
YMPÄRISTÖLUPAVIRASTO
ÖSTRA FINLANDS
MILJÖTILLSTÄNDSVERK

PÄÄTÖS

Nro 90/07/2
Dnro ISY-2006-Y-222
Annettu julkipanon jälkeen
24.8.2007

ASIA Rikkasuon turvetuotantoalueen ympäristölupa sekä Kivipuron syventämistä ja siivousperkausta koskeva vesitalouslupa, Kiuruvesi

LUVAN HAKIJA

Kuopion Energia
PL 105
70101 KUOPIO

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Hakemus koskee suunnitellun Rikkasuon 122,5 hehtaarin turvetuotantoalueen ympäristö- ja vesitalouslupaa. Alue sijaitsee Kiuruveden kaupungissa noin 28 km kaupungin keskustaaajamasta pohjoiseen Lapinsalon kylässä Niemiahon tilasta (kiinteistötunnus 263-408-28-2) ostetulla 150 ha:n määräalalla.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus turvetuotannon aloittamisesta Rikkasuolla on tullut vireille 7.12.2006 ja sitä on täydennetty 31.1., 16.2. ja 12.6.2007.

Lisäksi hakija on pyytänyt vesilain 10 luvun 6 §:n mukaista oikeutta johtaa tuotantoalueen vesiä toisten maalla olevien laskuojien kautta.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin kohdan 7 d) mukaan turvetuotannolla ja siihen liittyvällä tuotantoalueen ojituksella on oltava ympäristölupa, jos tuotantoalue on yli 10 ha. Ympäristölupavirasto on ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin kohdan 5 c) nojalla toimivaltainen viranomaisen turvetuotantoa koskevassa asiassa.

Vesilain 1 luvun 15 §:n mukaan vesistöissä tai maalla ei saa ilman lupaa ryhtyä toimenpiteisiin, jonka seurauksena voi aiheutua haitallinen vesiympäristön muutos. Vesilain 2 luvun 2 §:n mukaan ympäristölupavirasto voi myöntää luvan toimenpiteeseen, josta voi aiheutua vesilain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettu muutos.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Kyseessä on uusi toiminta, joten toiminnalla ei ole aikaisempaa lupaa.

Ympäristöministeriön 1.6.2005 vahvistamassa Ylä-Savon seudun maakuntakaavassa osa Rikkasuosta on merkitty turvetuotantoalueeksi (EO1 23.722). Alueella ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa.

YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Suunniteltu turvetuotantoalue

Rikkasuo sijaitsee loivapiirteisessä soistuneessa ja reunoiltaan edelleen soistuvassa moreeni- ja hiekkakangasmaastossa. Yli puolet turvetuotantoon suunnitellusta alueesta on metsäojitettu. Luonnontilaisen suon pinta-ala on noin 60 ha. Ojittamaton alue sijaitsee laajan aapasuoyhdistymän valuma-alueen alaosassa, joka on rimpinevaa. Alueen pohjoispääty on karua ohutturpeista lyhytkorsinevaa, joka kasvillisuudeltaan muistuttaa keidassuota. Käytännössä suon ojitus on tuhonnut myös vielä ojittamatta olevan osan suota. Alueen vesitalous on häiriintynyt ja suon ravinne- ja vesitilanne heikkenee jatkuvasti.

Hakija on teettänyt Rikkasuolla luontoselvityksen. Alueella havaittu vaaleasara (*Carex livida*) on luokiteltu alueellisesti uhanalaiseksi eteläborealisella Järvi-Suomen, mutta ei keskiborealisella (Rikkasuo) vyöhykkeellä. Linnuista alueella havaittiin uhanalaisluokittelun mukaisista silmälläpidettävistä lajeista käki, metso ja pensastasku.

Lähialueen maankäyttö

Rikkasuon lähin asutus sijaitsee suunnitellun tuotantoalueen länsipuolella noin 2 km:n etäisyydellä tuotantoalueen reunasta. Yksi loma-asunto sijaitsee alueesta länteen noin 0,8 km:n päässä tuotantoalueen reunasta. Kivipuron varsi on asumaton.

Alapuolinen vesistö ja sitä kuormittava toiminta

Rikkasuo sijaitsee Iisalmen reitin (4.5) Koskenjoen (4.56) valuma-alueen Rikkajoen (4.564) osavesistöalueella. Rikkajoki (valuma-alue on 198 km²) laskee Näläntöjärveen, jonka valuma-alue on noin 300 km².

Rikkasuon kuivatusvedet johdetaan reittiä laskuoja - Kivipuro - Rikkajoki - Näläntöjärvi - Remesjoki - Osmanginjärvi - Palojoki - Palojärvi - Palojoki - Kiuruvesi. Kiuruveeten on tuotantoalueelta matkaa yli 40 km.

Kaikille Iisalmen reitin järville on ominaista mataluus, rehevyys ja veden suuri humuspitoisuus.

Kivipuro saa alkunsa Rikkasuon alueelta. Puron valuma-alue koostuu pääosin metsäojitetuista suo- ja soistuma-alueista. Kivipuron uoma on kaivettu metsäojitusten yhteydessä alueen kuivatuskanavaksi. Rikkasuolta on matkaa 2,6 km Kivipuron laskuun Rikkajokeen.

Rikkajoki virtaa pohjoisesta etelään laakeiden soistuneiden alueiden halki. Joen yläosan länsipuolella on laajoja yhtenäisiä suoalueita. Itäpuolinen maasto on pienipiirteisempää kumpareikkoa. Joen alaosassa rantojen soistuma- ja mineraalimaa-alueet on raivattu pääosin pelloiksi. Rikkasuon valuma-alueesta suurin osa on suota.

Nälantöjärven veden laatu on ympäristöhallinnon vesistöjen yleisen käyttökelpoisuusluokituksen mukaan välttävä. Järveen kohdistuu ilmaperäistä ja muuta hajakuormitusta. Myös Nälantöjärveen laskevan Rikkajoen veden laatu on välttävä. Remesjoen ja Osmanginjärven sekä niiden alapuolisten vesistöjen veden laatu on Kiuruveden saakka välttävä. Kiuruvesi on matala ja erittäin rehevä järvi, jonka vesi on hyvin tummaa.

Kalasto ja kalastus

Kivipuron kalataloudellinen merkitys tehtyjen voimakkaiden ojitusten vuoksi vähäinen. Rikkajoessa voidaan harjoittaa pienimuotoista kalastusta. Joen kalastoon kuuluvat hauki, ahven, made ja särki.

Muut lähialueen ympäristöolosuhteet

Rikkasuon läheisyydessä ei ole luokiteltuja pohjavesialueita. Suunnitellun tuotantoalueen halki kulkee sähkönsiirtolinja koillis-lounaissuunnassa.

TOIMINTA RIKKASUOLLA

Yleiskuvaus toiminnasta sekä tuotantoalueen kuntoonpano ja vesienkäsittely

Alueella on tarkoitus tuottaa jyrsinpolttoturvetta hakijan voimalaitoksen käyttöön. Turvetuotanto alueella kestää arviolta 25 vuotta.

Rikkasuon tuotantoalueen kunnostustoimet on tarkoitus aloittaa talvella 2007-2008, jolloin tuotantoalueen ympärille kaivetaan eristysojat ja rakennetaan alueen vesiensuojelurakenteet. Tämän jälkeen kaivetaan alueelle sarka-, kokooja- ja laskuojat.

Sarkaojaston avulla suon kuivatusvedet kootaan kokoojajoihin, josta ne johdetaan kolmeen laskeutusaltaaseen. Laskeutusaltaista vedet johdetaan tasausaltaaseen, josta ne pumpataan tuotantoaikana 5,3 ha:n suuruiselle pintavalutuskentälle. Pintavalutuskentän osuus valuma-alueesta on 4,1 % ja se on luonnontilaista suoaluetta. Tuotantoajan ulkopuolella kuivatusvedet ohjataan laskeutusaltaista tasausaltaan kautta alueen metsäojaihin. Tuotantokentän kokoojajoihin sijoitetaan lisäksi kaksi virtaamansäätöpatoa.

Alueella tuotetaan turvetta keskimäärin 45 000 MWh vuodessa. Tuotantoa on kesäaikana keskimäärin 40 vuorokauden aikana. Muina aikoina tehdään tarvittaessa tuotantoalueen kunnostustöitä. Tuotettu turve kuljetetaan voimalaitokselle pääosin seuraavana talvikautena.

Vesien johtaminen toisen maalla kulkevassa ojassa

Hakija on pyytänyt vesilain 10 luvun 6 §:n mukaista oikeutta johtaa kuivatusvesiä toisten maanomistajien mailla sijaitsevassa laskuojassa LK 2. Ojaa on lisäksi tarpeen syventää noin 700 m:n matkalta. Hakija on tehnyt korvausesityksen, joka kattaa korvauksen maapohjasta ja puuston kasvun odotusarvosta.

Kivipuron uoman syventäminen ja siivousperkaus

Riittävän kuivatussyvyyden saavuttamiseksi Kivipuroa on tarpeen syventää ennen tuotannon alkamista noin 900 metrin matkalta. Tuotannon loppuvaiheessa Kivipuron uomaa on tarpeen siivousperata noin 850 metrin matkalta. Siivousperkaus ajoittuu 10 – 15 vuoden päähän tuotannon alkamisesta. Hakemukseen on liitetty korvausesitys maanomistajille uoman syventämisestä ja perkaamisesta aiheutuvista vahingoista. Esiitys kattaa korvauksen maapohjasta ja puuston kasvun odotusarvosta.

Liikenne Vuosittain kuljetettava turvemäärä on noin 16 000 tonnia. Rikkasuon itäpuolen metsäautotieltä rakennetaan pistotiet tuotantoalueen aumoille. Metsäautotieltä rakennetaan pohjoiseen Heinämaan paikallistielle yhdystie. Heinämaan paikallistieltä turve kuljetetaan Lapinsalontien ja kantatien 88 kautta Kuopioon.

Jätteet ja niiden käsittely sekä tuotannossa käytettävät aineet ja niiden varastointi

Tuotantoalueella syntyvät jätteet lajitellaan Kiuruveden jätehuoltomääräysten mukaisesti. Jätteille rakennetaan katos ja hankitaan asianmukaiset keräysastiat. Jäteöljyt ja öljyiset jätteet kerätään talteen ja säilytetään jäteöljysäiliöissä ja astioissa katoksessa. Käytöstä poistetut akut kootaan katokseen. Alueen ongelmajätteiden poiskuljettamisesta tehdään sopimus ongelmajäteyrityksen kanssa.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT)

Tuotantosuunnitelman mukaiset vesiensuojelurakenteet (virtaamansäätö, laskeutuslaitat ja pintavalutus) ovat parasta käyttökelpoista tekniikkaa ottaen huomioon tuotantoalueen koon ja olosuhteet sekä hankkeesta aiheutuva vesistökuormitus ja sen vaikutukset alapuoliseen vesistöön.

PÄÄSTÖT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Päästöt vesistöön sekä vaikutukset alapuolisen vesistön veden laatuun ja sen käyttöön

Turvetuotannon vesistökuormitus on suurinta kunnostusvaiheessa ja tuotantovaiheessa rankkojen sateiden yhteydessä. Hakemuksessa on arvioitu Rikkasuon kuormitusta alapuoliseen vesistöön eri tuotantovaiheissa käyttäen hyväksi Pohjois-Savossa hakijan omistuksessa olevan Konttimäenalussuon turvetuotantoalueen ominaiskuormitusarvoja sekä Pohjois-Pohjanmaalla sijaitsevien, samoilla vesiensuojelurakenteilla varustettujen turvetuotantoalueiden ominaiskuormituslukuja.

Rikkasuon keskimääräinen kuormitus Kivipuroon tuotantoalueen (122,5 ha) kuntoonpanovaiheessa (laskettu Pohjois-Pohjanmaan kuntoonpanovaiheessa olevien tuotantoalueiden tarkkailutuloksien mukaan):

	Kiintoaine	COD _{Mn}	Kok.P	Kok.N
	kg/d	kg/d	kg/d	kg/d
Talvi	9	47	0,1	3,0
Kevät	71	73	0,31	5,2
Kesä	4	16	0,03	1,1
Syksy	4	15	0,04	1,5

Rikkasuon nettovuosikuormitus varsinaisena tuotantoaikana olisi Konttimäenalussuon vuoden 2005 tarkkailutulosten perusteella arvioiden 21 kg/a kokonaisfosforia, 1 111 kg/a kokonaistyppeä ja 4 485 kg/a kiintoainetta. Vuosikuormituslaskelmassa ei ole otettu huomioon pintavalutuskentän vaikutusta, koska pintavalutuksen on hakemuk-

nessa esitetty olevan käytössä vain tuotantoaikana. Vuosikuormituksen tasoon vaikuttaa suuresti valuman suuruus.

Rikkasuon kuormituksen aiheuttamiksi ravinne- ja kiintoainepitoisuuksien lisäyksiksi alapuolisessa vesistössä tuotantovaiheessa sulan maan aikana keskimääräisissä valunta- ja kuormitustilanteissa on arvioitu seuraavaa:

	Kok.P	Kok.N	Kiintoaine
	(µg /l)	(µg /l)	(mg/l)
Kivipuro laskussa Rikkajokeen	1,5	83	0,4
Rikkajoki Kivipuron laskussa	0,2	11	Alle 0,1
Rikkajoki laskussa Näläntöjärveen	0,1	7	Alle 0,1

Kalasto ja kalastus

Kivipuro on Rikkasuon alueen metsäojitettujen suoalueiden ja puron alaosalla myös peltoalueiden kuivatusvesiä kokoava uoma, jota on voimakkaasti kaivettu valuma-alueen kuivatusjärjestelyjen yhteydessä. Kivipuron kalataloudellisen merkitys on vähäinen. Rikkajoessa hankkeen vaikutus kalatalouteen on vähäinen.

Pöly ja melu

Erityisesti aumaus ja lastaus sekä energiakäyttöön tarkoitetun jyrshinturpeen tuotanto ovat pölyviä työvaiheita. Liikenne voi aiheuttaa satunnaisesti pölyhaittaa. Rikkasuolla turvetuotannon aiheuttama pölyhaitta, aumauksen ja kuormauksen aiheuttamien hajapäästöineen, voi tuulen ollessa voimakasta haitallisimmillaan ulottua noin 300 - 500 m:n päähän turveaumasta.

Melua aiheutuu työkoneista ja raskaiden kuljetusajoneuvojen liikkumisesta. Tuotanto aiheuttaa melua kesällä poutajaksoilla, jolloin melua voi aiheutua vuorokauden ympäri. Tuotantoalueelle suuntautuva raskas liikenne ei kulje asutusalueiden tiestöjen kautta.

Rikkasuon länsipuolella loma-asuntokäytössä oleva rakennus sijoittuu 600 m:n etäisyydelle tuotantoalueen reunasta ja lähin vakituinen asutus 1,7 km:n etäisyydelle tuotantoalueen reunasta. Rikkasuon turvetuotannosta ei aiheudu lähiympäristön kiinteistöille melu- tai pölyhaittaa.

TARKKAILU

Ennako- ja kuntoonpanovaiheen tarkkailu

Ennen turvetuotantoalueen kuntoonpanotöiden aloittamista otetaan vesinäytteet huhti-toukokuussa, kesäkuussa ja talvella ennen kunnostustöiden aloittamista. Kunnostuksen aikana näytteitä otetaan tammikuussa, huhti-toukokuussa, kesäkuussa, heinäkuussa ja syys-lokakuussa. Kunnostusvaiheen arvioidaan kestävän kaksi vuotta. Näytteistä analysoidaan kiintoaine, pH, väriluku, COD_{Mn}, kok.N, NO₂₃-N, NH₄-N, kok.P ja PO₄-P. Näytteenottopisteet ovat seuraavat:

Näytteenottopaikka	Sijainti
Kivipuro 1	Kivipuro tuotantoalueen yläp.
Kivipuro2	Kivipuro tuotantoalueen alap.
Kivipuro 3	Kivipuro ennen laskua Rikkajokeen
Rikkajoki Kivi yp	Rikkajoki Kivipuron laskun yläp.
Rikkajoki Kivi ap	Rikkajoki Kivipuron laskun alap.

Tulokset toimitetaan kunkin näytteenottokerran jälkeen Kuopion Energia Oy:lle, Kiuruveden ympäristönsuojelulautakunnalle ja Pohjois-Savon ympäristökeskukselle. Tuotantoalueen käyttö- ja hoitopäiväkirja toimitetaan vuosittain Pohjois-Savon ympäristökeskukselle ja yhteenveto siitä liitetään tarkkailun yhteenvetoraporttiin. Kunnostusvaiheen päätyttyä laaditaan kertyneestä tarkkailuaineistosta yhteenvetoraportti, joka toimitetaan Kiuruveden ympäristönsuojelulautakunnalle, Pohjois-Savon ympäristökeskukselle ja Pohjois-Savon TE-keskuksen kalatalousyksikölle.

Tuotantovaiheen tarkkailu

Varsinaisen tuotantokauden käyttö- kuormitus- ja vesistötarkkailu tehdään Pohjois-Savon turvetuotantosoiden tarkkailuohjelmassa esitettyjen periaatteiden mukaisesti.

Kalataloustarkkailu

Kalataloustarkkailusta sovitaan erikseen Pohjois-Savon TE-keskuksen kalatalousyksikön kanssa.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on annettu tiedoksi kuuluttamalla ympäristölupavirastossa ja Kiuruveden kaupungissa 7.3. – 10.4.2007 sekä erityistiedoksi antona asianosaisille. Hakemusta koskeva ilmoitus on julkaistu 28.2.2007 Kiuruvesi –nimisessä lehdessä.

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Pohjois-Savon ympäristökeskukselta, Pohjois-Savon TE-keskukselta, Kiuruveden kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisilta ja Kiuruveden kaupungilta.

Lausunnot

Pohjois-Savon ympäristökeskus:

Kasvillisuus ja eläimistö

Voimassa olevassa maakuntakaavassa alue on osoitettu turvetuotantoalueeksi eikä sillä sijaitse suojeluvarauksia. Luonnonarvojen osalta ei ole estettä haetun ympäristöluvan myöntämiselle.

Turvetuotannon kokonaisvaikutus

Vuonna 2000 on Näläntöjärven yläpuolella turvetuotantoalueiden yhteenlaskettu tuotantopinta-ala ollut noin 715 hehtaaria. Vuonna 2006 alueella on edelleen ollut tuotannossa 476 hehtaaria. Tuotannosta oli siis poistunut vuoteen 2000 verrattuna 239 hehtaaria. Alueella tullaan lähivuosina aloittamaan yksityisen tuottajan 50 hehtaarin turvetuotantoalue, joka on saanut ympäristöluvan vuonna 2006. Lisäksi alueella on viireillä Vapo Oy:n 121 hehtaarin Kotisuon turvetuotantoalueen ympäristölupahakemus. Rikkasuo mukaan lukien turvetuotantoa tulisi lähivuosina Näläntöjärven yläpuolella (valuma-alueet 4.563 ja 4.564) olemaan seuraavasti, jos ympäristölupa uusille hankkeille myönnetään:

Konnunsuo, Vapo Oy	341 ha
Lamminneva, Turveruukki Oy	118 ha
Konnunsuo, Konnun Turve Ay	50 ha
Kotisuo, Vapo Oy	121 ha
<u>Rikkasuo, Kuopion Energia Oy</u>	<u>122 ha</u>
Yhteensä	752 ha

Kun otetaan huomioon, että vanhimmilta tuotantoalueilta poistuu koko ajan alueita tuotannosta, tulisi lähivuosien turvetuotantomäärä valuma-alueella siten olemaan likimain samalla tasolla kuin vuonna 2000.

Näläntöjärven tila on parantunut vuosien 2000 - 2003 vedenlaatutietojen mukaan verrattuna vuosien 1994 - 1997 laatuluokitukseen. Parantuminen on saavutettu tilanteessa, jossa turvetuotantoa on alueella ollut mainittu yli 700 hehtaaria. Näläntöjärven tila on viimeisimmän luokituksen jälkeen kuitenkin heikentynyt. Vuosien 2004-2006 vedenlaatutietojen mukaan tämä näkyy erittäin selvästi klorofyllissä ja kesäaikaisessa sameudessa, mutta heikentyminen on havaittavissa myös fosfori-, typpi-, kiintoaine- ja COD-pitoisuuksissa, varsinkin kesällä. Ammoniumtyppipitoisuuksissa sen sijaan on tapahtunut selkeä muutos parempaan.

Koska turvetuotannon määrä alueella on selkeästi vähentynyt vuodesta 2000 vuoteen 2006, on Näläntöjärven veden laadun heikentymisen syynä jokin muu syy kuin turve-

tuotanto. Tähän viittaa myös se, ettei turvetuotannon voimakkaimmin kuormittamassa Rikkajoessa ole ollut havaittavissa vastaavaa veden laadun heikentymistä. Lisäksi Rikkajoen-Remesjoen oikovirtaustilanne huomioiden Näläntöjärven tilaan vaikuttaa enemmän sen oma lähivaluma-alue kuin laaja yläpuolinen valuma-alue.

Yleisesti turvetuotannon vesiensuojelu paranee aikaisempaan verrattuna ja myös Rikkasuon turvetuotantoalueen vesien käsittelyssä käytetään parasta mahdollista tekniikkaa. Huomioiden turvetuotannon kokonaisvaikutus alueella Rikkasuon turvetuotantoalue on mahdollista toteuttaa.

Vesistökuormitus ja rakenteet

Hakijan esittämä vesienkäsittelyratkaisu on sinällään uusilta turvetuotantoalueilta edellytettävän parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) mukainen. Kuitenkin alapuolisen vesistön heikko veden laatu edellyttää kuormituksen vähentämistä mahdollisimman tehokkaasti, joten Rikkasuolla tulee selvittää mahdollisuus pintavalutuksen käyttöön ympärivuotisesti.

Polttoaineiden ja muiden kemikaalien varastointi

Siirrettävät polttoainesäiliöt on pidettävä tiiviillä ja kantavalla alustalla niin, ettei mahdollisen vuodon sattuessa polttoainetta pääse ojiin eikä maaperään. Koneiden ja laitteiden huoltopaikat on sijoitettava tiiviille alustalle. Varastointipaikat on sijoitettava riittävän kauas, vähintään 5 metrin etäisyydelle, ojista ja vähintään 10 metrin päähän vesistöistä, jotta mahdollisessa vuototapauksessa öljyä ei pääse leviämään veden mukana. Säiliöiden jakeluletkussa tulee olla ylitäytönestin.

Kivipuron perkaus

Kivipuron uoman syvennys on jo yksinään toimenpide, josta voi aiheutua merkittävää kiintoaine- ja ravinnekuormitusta alapuoliseen vesistöön. Tuotantoalueen kunnostuksen aikana lisääntyvä virtaama voi aiheuttaa samaan aikaan kaivetun purouoman eroosiota. Tästä syystä uoman syvennys tulisi tehdä eri aikaan kuin tuotantoalueen

varsinainen kunnostus. Uoman luiskat tulee tehdä riittävän loiviksi luiskien sortumisen estämiseksi. Tarvittaessa luiskia tulee vahvistaa kiveämällä tai kankaalla.

Tarkkailu ja raportointi

Hakijan esittämään kunnostustarkkailuun tulee lisätä pintavalutuskentän toiminnan tarkkailu. Pintavalutuskentälle tulevasta ja sieltä lähtevästä vedestä tulee ottaa vesinäytteitä kentän toiminta-aikana seuraavasti:

Ajankohta	Näytteitä	Yhteensä
Kevättulva (huhti-toukokuu)	1/viikko	2-6
Kesä-lokakuu	2/kuukausi	10
Rankkasadenäytteet	8	8

Näytteistä tulee määrittää kiintoaine ja lisäksi kiintoaineen hehikutushäviö mikäli kiintoaine on yli 20 mg/l, COD_{Mn}, kokonaisfosfori ja kokonaistyyppi. Edellisten lisäksi kerran kuukaudessa ja lisäksi vähintään kahdesta rankkasadenäytteestä tulee määrittää pH, NO₂₃-N, NH₄-N, PO₄-P ja rauta.

Kunnostusajan lisäksi pintavalutuskentää tulee tarkkailla vastaavalla tavalla kahtena vuotena lupakauden aikana.

Lisäksi Rikkasuon vesistö tarkkailussa tulisi aloittaa vesienhoitolainsäädännön mukaisesti biologisten ominaisuuksien seuranta. Tarkkailu tulisi tapahtua ensisijaisesti pohjajeläinyhteisöjen seurantaan siihen soveltuvilla koskimaisilla tai nopeasti virtaavilla paikoilla. Mikäli ko. tarkkailuun soveltuvia paikkoja ei ole löydettävissä sekä kuormittajan ylä- että alapuolelta, voidaan biologisena seurantamenetelmänä käyttää luonnonkivien pohjajeläinyhteisöjen tarkkailua. Biologinen seuranta on perusteltua, koska Rikkajoen vesistöalueella turvetuotannon osuus kuormituksesta on suuri eivätkä alueen vesistöt mitä todennäköisimmin tule saavuttamaan vesienhoitolainsäädännön edellyttämää hyvää ekologista tilaa ilman täydentäviä vesiensuojelu- ja hoitotoimenpiteitä. Alueen vesistöjen ekologisen tilan kehitystä tulee näin ollen seurata myös biologista tilaa kuvaavilla menetelmillä. Samasta syystä turvetuotannon biologisia vesistövaikutuksia Rikkajoen valuma-alueella on tarpeen selvittää laajemminkin, joten ympäristö-

keskus esittää, että biologisesta tarkkailusta sekä Rikkasuon osalta että alueella laajemmin sovitaan tarkemmin Pohjois-Savon turvetuotantosoiden tarkkailuohjelmaan osallistuvien tuottajien ja Pohjois-Savon ympäristökeskuksen kesken.

Tuotannon aikainen vesistötarkkailu tulee suorittaa hakijan esityksen mukaisesti yhteistarkkailuna Pohjois-Savon turvetuotantosoiden tarkkailuohjelman mukaisesti. Näläntöjärven tilassa tapahtuvan kehityksen havaitsemiseksi näytteenotot tulisi vakioida toteutettavaksi kahden viikon sisällä talvi- ja kesäkerrostuneisuuden lopussa sekä täydentää Näläntöjärven klorofyllimääritystä lajisto- ja biomassamäärittelyllä.

Yhteenveto

Hakemuksen mukainen turvetuotanto Rikkasuolla täyttää ympäristönsuojelulain vaatimukset eikä tuotannosta aiheudu merkittävää haittaa, rasitusta tai ympäristön pilaantumista, kunhan toiminnassa otetaan huomioon lausunnossa esitetyt toimenpiteet.

Pohjois-Savon TE-keskus:

Turvetuotantoalueen kuntoonpanosta, Kivipuron perkauksesta ja turvetuotannosta aiheutuva kiintoaines- ja ravinnekuormitus vaikuttaa lähinnä Rikkajoen yläosan tilaan ja laskee sen kalataloudellista arvoa. Suurin vaikutus on kiintoaineella, joka laskeutuu aluksi Kivipuroon, mutta kulkeutuu myöhemmin vähitellen alaspäin erityisesti tulvavirtaamien mukana. Näläntöjärven tila on huono ja siinä on esiintynyt kalakuolemia eikä järveen ole voitu tehdä esimerkiksi kalanistutuksia. Rikkajoessa erityisesti kiintoaines heikentää kalojen ja ravun lisääntymismahdollisuuksia. Näiden vesistöjen tilaa tulee parantaa ja ensisijaisena toimenpiteenä on valuma-alueelta tulevan kuormituksen vähentäminen.

Estettä hakemuksen mukaisen luvan myöntämiselle ei ole. Turvetuotannon aiheuttama kalataloudellinen haitta on kompensoitava vuosittain TE-keskukselle maksettavalla 180 euron suuruisella kalatalousmaksulla, joka käytetään Rikkajoen yläosan kalataloudellisen tilan parantamiseen. Rikkasuon kalataloudellinen tarkkailu on tarkoituksenmukaista liittää Rikkajoen valuma-alueella toimivien turvesoiden kalataloudelliseen yhteistarkkailuohjelmaan.

Ylä-Savon terveydenhuolloin kuntayhtymän ympäristölautakunta:

Lupaharkinnassa tulee ottaa huomioon, että Rikkasuon alapuolinen Näläntöjärvi on rehevä ja matala järvi. Järvi kuuluu vuosien 2000 - 2003 veden laatutietojen perusteella ympäristöhallinnon luokittelussa käyttökelpoisuusluokkaan välttävä. Hakemuksen mukaan järven veden laatu on ollut paranemaan päin. Ympäristöhallinnon Herttatietojärjestelmästä saatavien tietojen mukaan järven veden laatu on vuosina 2005 ja 2006 ennemminkin huonontunut aikaisempaan verrattuna: levien määrää ilmentävä klorofylli-a-pitoisuus on ollut 120 µg/l ja 260 µg/l ja pintaveden kokonaisfosforipitoisuus on ollut kesäisin 150 µg/l ja 170 µg/l.

Näläntöjärveen tulevaa kuormitusta tulisi vähentää nykyisestä järven veden laadun heikkenemisen estämiseksi. Tavoitteena on, että järven veden laatu paranee nykyisestä.

Hakemuksessa ei mainita sitä, että vain pieni osa suunnitellusta Rikkasuon turvetuotantoalueesta on osoitettu Ylä-Savon maakuntakaavassa turvetuotantoalueeksi.

Jos Rikkasuon turvetuotantoalueelle myönnetään ympäristölupa, on vaarana, että Rikkasuolta tuleva vesistökuormitus yhdessä valuma-alueella jo tuotannossa olevilta alueilta ja tuotantoon valmistelemattomilta, mutta Ylä-Savon maakuntakaavaan turvetuotantoalueiksi merkityiltä alueilta tulevan kuormituksen kanssa tulee aiheuttamaan Näläntöjärven veden laadun heikkenemisen nykyisestä. Hakemusta tulisi sen takia täydentää selvityksellä, jossa otetaan huomioon muut valuma-alueella tuotannossa jo olevat ja sinne suunnitellut turvetuotantoalueet. Vasta selvityksen perusteella voidaan luotettavasti arvioida, onko edellytyksiä myöntää lupa Rikkasuon turvetuotantoalueelle. Vaasan hallinto-oikeus on edellyttänyt vastaavanlaisen selvityksen laatimista Kotisuon turvetuotantoalueen ympäristölupa-asiassa (Vaasan hallinto-oikeuden 17.11.2006 antama päätös nro 06/0304/2). Vaasan hallinto-oikeus myös totesi, että tuotanto tulee porrastaa niin, etteivät yksittäisten tuotantoalueiden yhteenlasketut päästöt yhdessä muun kuormituksen kanssa ylitä valuma-alueen vastaanottavien vesistöjen sietokykyä. Kotisuon suunniteltu turvetuotantoalue sijaitsee samalla valuma-alueella kuin Rikkasuo. Lisäksi lupaharkinnassa on otettava huomioon se, että jos ym-

päristölupa turvetuotantoon myönnetään myös jatkossa sellaisille alueille, joita ei ole kokonaisuudessaan tai, joita ei ole ollenkaan merkitty maakuntakaavaan, niin valuma-alueelta tulevaisuudessa tulevan vesistökuormituksen arvioiminen ja tuotannon porrastaminen Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessä (nro 06/0304/2) edellytetyllä tavalla on hankalaa.

Jos lupa edellä mainitun selvityksen perusteella voidaan myöntää, niin lupamääräyksillä tulee silloinkin varmistaa, että toiminnasta ei aiheudu Rikkasuon alapuolisen vesistön veden laadun heikkenemistä. Kuivatusvesien käsittelymenetelmien tulee olla parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia. Pintavalutuskentän tulee olla toiminnassa ympärivuotisesti tai vaihtoehtoisesti kuivatusvedet on käsiteltävä ympärivuotisesti jollain muulla vähintään yhtä tehokkaalla menetelmällä. Lisäksi alueelle tulee rakentaa suunniteltua useampia virtaamansäätöpatoja. Kuivatusvesien ympärivuotinen tehokas käsittely on tarpeen, koska turvetuotannon vesistökuormituksesta suuri osa voi tulla muuna aikana kuin tuotantoaikana, erityisesti loppupalvesta lumien sulamisen aikaan ja myöhään syksyllä tai alkupalvesta rankkasateiden aikaan. Koska veden tasaista jakautumista kolmeen rinnakkaiseen laskeutusaltaaseen on hankala toteuttaa, olisi parempi, että alueella olisi kolme erillistä laskeutusallasta kuin kolme rinnakkaista laskeutusallasta. Toiminnassa tulee muutoinkin kaikin tavoin huolehtia siitä, että päästöt vesistöön ovat mahdollisimman pienet.

Myös Kivipuron mahdollinen uoman syventäminen tulee tehdä niin, että vesistökuormitus jää mahdollisimman vähäiseksi. Uoman syöpyimiselle alttiit seinämät on vahvistettava ja kaivumassojen pääsy takaisin puroon on estettävä.

Polttonesteet, voiteluaineet ja jäteöljy tulee varastoida siten, ettei niitä pääse maaperään tai ojiin. Polttoöljysäiliöt on varustettava ylitäytönestimillä.

Tuotannossa on käytettävä mahdollisimman vähän pölyämistä ja melua aiheuttavia koneita ja menetelmiä. Tuotantosuunnitelmakarttaan merkitty auma numero 3 tulisi siirtää etäämmäksi loma-asunnosta. Auman sijoittaminen etäämmäksi loma-asutuksesta on todennäköisesti helppo toteuttaa, koska auma-alueita ei ole vielä rakennettu. Auman siirtämisellä vähennetään aumauksesta ja lastauksesta aiheutuvia pölyhaittoja loma-asutuksella.

Muistutukset

Remekselän osakaskunta ei vastusta turvetuotantoalueen perustamista, mutta vaatii korvausta Rikkajoen ja Nälännön vesialueelle ja kalataloudelle aiheutuvasta haitasta 5 000 euroa.

AA ja BB (Pappilanranta I 263-408-8-13 ja Pappilanranta II 263-408-3-20) lausuvat tilojensa sijaitsevan Kivipuron syvennettävällä kohdalla. Hakijan tulee rakentaa silta kaivettavan kanavan yli monitoimikonetta varten. Silta on välttämätön metsätalouden harjoittamisen kannalta.

CC (Kivipuro 263-408-1-15) vaatii, että hakijan on rakennettava rumpu vanhalle metsätielle, joka ylittää Kivipuron.

Mielipide *DD, EE, FF sekä GG ja HH* lausuvat, ettei Rikkasuon turvetuotannolle eikä Kivipuron perkaamiseen tule myöntää lupaa. Osa suunnitellusta tuotantoalueesta on ojittamattomaa suota ja muualla Rikkasuon alueella on myös ojittamattomaa suota siten, että ne muodostavat yhteensä noin 200 hehtaarin ojittamattoman suoalueen. Lisäksi osa suo-ojituksista on kasvanut umpeen siten, että pohjavesi on noussut pintaan ja näiltä osin suoalue on palaamassa takaisin luonnontilan kaltaiseen tilaan.

Alueen luonnontilan selvitys on puutteellinen. Lintuluettelosta puuttuu lajeja ja hyönteislajisto puuttuu kokonaan. Tuotantoalueen luonnontilainen osa on teeren ja riekon soidinaluetta. Lisäksi alueella pesivät isokuovi, kurki, taivaanvuohi, viklot ja liro. Alue on useiden haukka- ja pöllölajien saalistusreviiriä. Laulujoutsen on pesinyt läheisellä lammella vuodesta 1995 alkaen. Muina lajeina mainitaan metsähanhi, suokukko, töyhtöhyppä ja palokärki. Alue on ilveksen, suden ja karhun reviirialuetta. Avosuon tuottamalla keväisellä varhaisvihannalla on runsaslumisella alueella merkitystä eliöstön kannalta. Alueella kasvaa lakkaa ja karpaloa. Alueella on luonto- ja virkistyskäyttöä paikallisille ihmisille.

Alueen pohjamaa on hyvin helposti huuhtoutuvaa, mistä on seurauksena kaivettavien ja parattavien uomien syöpymistä hakemuksessa esitettyä laajemmin.

HAKIJAN SELITYS

Pohjois-Savon ympäristökeskuksen lausunnon osalta hakija esittää, että Kivipuron uoman syventäminen voidaan tehdä pääosalla uomaan ympäristökeskuksen esityksen mukaisesti eri aikaan kuin tuotantoalueen varsinainen kunnostus. Aivan Kivipuron uoman yläpäässä tuotantoalueen kuivatus edellyttää uoman syventämistä Rikkasuon kunnostustöiden yhteydessä. Ympärivuotisen pintavalutusvaatimuksen osalta hakija toteaa seuraavansa vesienkäsittelyratkaisujen kehittymistä ja Rikkasuon vesienkäsittelyratkaisujen parantamistarvetta ja mahdollisuutta voitaisiin tarvittaessa selvittää lupakauden päätyttyä.

Kuntoonpanovaiheen tarkkailun täydennysvaateen osalta hakija lausuu, että pintavalutuskentän toiminnan tarkkailu on tarpeen, mutta ympäristökeskuksen lausunnon mukaisesti toteutettu tarkkailu on liian laaja. Pintavalutuskentän toiminnan tarkkailun näytteenottoajankohdat voisivat olla samat kuin alapuolisen vesistön sulan maan aikaiset näytteenottoajankohdat. Tällöin pintavalutuskentän toimintaa tarkkailtaisiin huhti/toukokuun – syys/lokakuun välisenä aikana 4 kertaa vuodessa ja tarkkailujaksona voisi olla ympäristökeskuksen lausunnon mukaisesti kunnostusajan lisäksi kaksi vuotta lupakauden aikana. Rikkasuon biologisesta tarkkailusta voidaan sopia Pohjois-Savon turvetuotantosoiden tarkkailuohjelmaan osallistuvien tuottajien ja ympäristökeskuksen kesken. Näytteenottojen vakiointi suhteessa Näläntöjärven kerrostuneisuuden ja klorofyllimäärityksen täydennys voidaan sopia samoin turvetuotantosoiden tarkkailuohjelman tarkastelun yhteydessä.

Pohjois-Savon TE-keskuksen lausunnon johdosta hakijalla ei ole huomautettavaa.

Ylä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymä/ympäristölautakunnan lausunnon johdosta hakija esittää, että ympäristökeskuksen lausunnossa on riittävästi tuotu esiin Näläntöjärven veden laadun kehitystä ja siihen vaikuttavaa kuormitusta, joten lautakunnan vaatiman erillisen selvityksen tarvetta ei ole.

Rikkasuon laskeutusaltaat on sijoitettu samalle tasolle ja niiden yläpuolella on jakokaivo, jonka avulla virtaus jaetaan tasaisesti altaille. Altaiden sijoituksella samalle alueelle helpotetaan myös altaiden hoitoa ja seurantaa.

Rikkasuon luoteiskulmalle varatulta auma-alueelta 3 on etäisyyttä lomakäytössä olevalle asuinrakennukselle 550 m. Maastoltaan alue on tasaista metsänkasvatukseen ojitettua suota ja soistunutta kangasta. Ojituksen ansiosta puusto on tiheää. Etäisyyden ja puustoisuuden vuoksi auman siirtotarvetta ei ole.

Remekselän osakaskunnan muistutuksen osalta hakija lausuu, että turvetuotannosta kalataloudelle aiheutuva haitta kompensoidaan vuosittaisella TE-keskukselle maksettavalla kalatalousmaksulla.

AA:n ja BB:n muistutuksen osalta hakija lausuu, että Kivipuron ylityksen varmistamiseksi hakija on sitoutunut rakentamaan rummun Kivipuroon tilojen RN:o 3:20 ja RN:o 3:35 rajalle. Rummun kautta päästään tiloille RN:o 3:20, RN:o 8:13 ja RN:o 3:35.

CC:n muistutuksen osalta hakija lausuu, että tilan RN:o 1:15 kohdalla pellon reunan läheisyydessä on vanha metsätie, joka ylittää Kivipuron. Perkaussuunnitelman mukaan tilan alueella pellon reunasta 100 m ylävirtaan ei ole merkitty kaivua. Kyseessä olevalla alueella uoma on tasossa + 51,3 m. Tuotantoalueen kohdalla Kivipuron yläosalla uoma tulee olemaan tasolla + 54,2 m, joten uoman syventämistarvetta ja rummun rakentamistarvetta ei muistutuksessa mainitun metsätien kohdalla ole. Nykyisellään metsätien kohdalla uoma on noin 1 m syvä ja uoman reunat ovat luiskatut.

Kivipuron yläosalla paalun nro 14 kohdalla metsäautotie ylittää Kivipuron. Alueen maanomistajat ovat rakentaneet tähän kohtaan puurakenteisen sillan. Hakija rakentaa nykyisen puusillan paikalle parirummun.

DD:n ym. esittämän mielipiteen osalta hakija lausuu, että lupahakemukseen liittyvä luontokartoitus on riittävä.

TÄYDENNYS

Hakija on ympäristölupavirastoon 12.6.2007 toimittamassaan kirjeessä ilmoittanut sopineensa AA:n ja BB:n sekä Kivipuron yli paalulla nro 14 kulkevan metsäautotien käyttäjien kanssa hakijan selityksessä mainittujen rumpujen rakentamisesta Kivipuroon. Kirjeen liitteenä on kopiot suostumuksista.

YMPÄRISTÖLUPAVIRASTON RATKAISU

Luparatkaisu

Ympäristölupavirasto myöntää Kuopion Energia Oy:lle:

- ympäristöluvan turvetuotantoon Kiuruveden kaupungin Lapinsalon kylässä sijaitsevalla Rikkasuolla 122,5 hehtaarin tuotantoon valmistelemattomalla alueella.

- oikeuden Rikkasuon turvetuotantoalueen kuivatusvesien johtamiseen toisen maalla kulkevassa ojassa (LK 2) tilojen Kämppäkangas (263-408-23-0), Harju (263-412-29-0) ja Suonpää (263-408-8-25) alueella.

- vesitalousluvan Rikkasuon turvetuotantoalueen alapuolisen Kivipuron uoman syventämiseen noin 900 m:n matkalta ja perkaamiseen noin 850 m:n matkalta,

Toiminnassa on noudatettava tässä päätöksessä annettuja lupamääräyksiä.

Hankkeesta aiheutuvat vahingot

Kivipuron syventämisestä ja perkaamisesta sekä laskuojan LK 2 syventämisestä aiheutuvat vahingot määrätään korvattaviksi luvan saajan esittämän vahinkoarvion mukaisesti lupamääräyksessä 20.

Kalastolle ja kalastukselle aiheutuva ilmeinen vahinko alapuolisessa vesistössä määrätään hyvitetäväksi kalatalousmaksulla.

Muuta hyvitetävää tai korvattavaa vahinkoa hankkeesta ei ennalta arvioiden tule aiheutumaan. Ennakoimattomien vahinkojen varalta annetaan lupamääräykset.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

Vesiensuojelurakenteet ja niiden hoito

1. Tuotantoalueen kuivatusvedet on johdettava lupahakemuksen liitteen 6 mukaisesti toteutettujen vesiensuojelurakenteiden kautta Kivipuroon. Vesiensuojelurakenteina on yksi pintavalutuskenttä, kolme laskeutusallasta, pumppausallas, kaksi virtaamansäätöpatoa sekä sarkaojien lietesyvennykset ja lietteenpidättimet.

Kuivatusvedet on johdettava laskeutusaltaiden kautta kaikissa olosuhteissa ja myös muulloin kuin varsinaisena tuotantoaikana. Vedet on johdettava pintavalutuskentän kautta vähintään 15.4. – 30.11. välisenä ajanjaksona.

Kaikkien sarkaojien päässä on oltava lietesyvennys ja lietteenpidättimellä varustettu päästeputki. Laskeutusaltaat on varustettava pintapuomilla ja niiden poistopäässä on oltava vedenkorkeutta säätelevät padot. Laskeutusaltaiden välittömässä läheisyydessä on oltava alueet altaista poistettavalle lietteelle siten, ettei liete pääse vesistöön. Laskeutusaltaiden mitoituksen on oltava vähintään turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen (ympäristöministeriö 19.9.2003) mukainen. Luvan saajan tulee huolehtia, että vedet jakaantuvat tasaisesti tuotantoalueen kolmelle laskeutusaltaalle.

Tuotantoalueen ulkopuoliset vedet on johdettava mahdollisimman tarkasti tuotantoalueen ja vesiensuojelurakenteiden ohi eristysojilla, jotka on varustettu lietesyvennyksillä.

Auma-alueiden ja ojien väliin on jätettävä suojavyöhykkeet, jotta turvetta ei joudu ojiin lastausten yhteydessä.

2. Vesiensuojelurakenteet on toteutettava ennen tuotantokentän kuntoonpanon aloittamista. Vesiensuojelurakenteiden valmistumisesta on ilmoitettava Pohjois-Savon ympäristökeskukselle ja Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen tuotantoalueen kuntoonpanotöiden jatkamista.

Kuntoonpano- ja ojien kaivutyöt on tehtävä vähävetisenä aikana ja muutoinkin siten, että töiden haitalliset vaikutukset vesistöön jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Pintavalutuskenttää rakennettaessa ei saa vahingoittaa alueen luontaista kasvillisuutta. Oikovirtaukset on estettävä. Kentän jakoputket on sijoitettava niin, että vesi jakautuu tasaisesti koko kentälle. Veden jakautumisesta tasaisesti koko pintavalutuskentälle on huolehdittava ja tarvittaessa on jakoputkien sijoitusta muutettava sekä tehtävä virtausohjaimia.

3. Laskeutusaltaat, pumppausallas, sarkaojat ja ojastojen lietesyvennykset on tyhjennettävä lietteestä tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa tuotantokauden päättyessä. Tyhjennystyöt on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu vältettävissä olevia päästöjä vesiin. Reuna- ja kokoojajojien kunto on tarkistettava vuosittain ja ne on tarvittaessa puhdistettava.

Vesiensuojelu- ja pumppausrakenteet on tarkastettava säännöllisesti ja mahdolliset puutteet niiden toimintakunnossa on korjattava välittömästi. Laskeutus-, pumppaus- ja sarkaoja-aldaiden sekä ojien sortuvat seinämät ja luiskat on korjattava mahdollisimman pian esimerkiksi kiveämällä sortuva alue.

Mikäli kuivatusvesien johtamisesta laskuojaan ja edelleen Kivipuroon aiheutuu lieteytymistä tai muita haitallisia vaikutuksia Kivipurossa, on luvan saajan poistettava haitta viipymättä.

4. Vesiensuojelurakenteisiin voidaan niiden toiminnan tehostamiseksi tehdä sellaisia Pohjois-Savon ympäristökeskuksen hyväksymiä muutoksia, joilla ei ole haitallisia vaikutuksia yksityiseen tai yleiseen etuun.

Päästöt ilmaan ja melu

5. Tuotanto sekä turpeen varastointi ja lastaus on tehtävä ja ajoitettava siten, että tuotantoalueelta leviää mahdollisimman vähän turvepölyä ympäristöön. Toiminnassa on käytettävä mahdollisimman vähän pölyämistä aiheuttavia koneita, laitteita ja työmenetelmiä. Imuvaunuja käytettäessä ne on varustettava tehokkailla pölynerotuslaitteilla.

Alueella on oltava Pohjois-Savon ympäristökeskuksen hyväksymä asianmukainen tuulen suunnan ja nopeuden osoittava tuulimittari.

Kuljetuksiin käytettävät ajoneuvot on kuormattava niin, että kuorma ei voi pölytä häiritsevästi.

6. Turvetuotanto on järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu lähiasutuksella kohtuutonta melua.

Jätteet

7. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Erilaista käsittelyä ja hyödyntämistä edellyttävät jätteet on lajiteltava ja pidettävä toisistaan erillään. Jätteiden varastoinnista ei saa aiheutua roskaantumista tai maaperän pilaantumista. Toiminnassa syntyvät jätteet on toimitettava hyötykäyttöön tai käsiteltäviksi tavanomaisen jätteen tai ongelmajätteen käsittelypaikoissa. Jätteet on ensisijaisesti pyrittävä toimittamaan hyötykäyttöön materiaalina. Jätteistä on pidettävä kirjaa, josta ilmenee niiden määrä, laatu, alkuperä sekä toimitusaika ja -paikka.

Toiminnassa käytettävät aineet

8. Voiteluaineet sekä jäteöljy on säilytettävä katetussa tilassa, jossa on reunallinen suojarakenne. Suojarakenteesta on säännöllisesti poistettava sadevedet. Siirrettävät polttoainesäiliöt on pidettävä tiiviillä ja kantavalla alustalla niin, ettei mahdollisen vuodon sattuessa polttoainetta pääse ojiin eikä maaperään.

Tuotannosta poistuvat alueet

9. Tuotannosta poistetut alueet on ilmoitettava Pohjois-Savon ympäristökeskukselle. Tuotannosta poistettujen alueiden vedet on johdettava vesienkäsittelyrakenteiden kautta siihen asti, kunnes Pohjois-Savon ympäristökeskus on todennut, että alueet ovat kasvipeitteisiä, siirretty pysyvästi muuhun käyttöön tai että vesienkäsittely ei muusta syystä ole enää tarpeen.

Pohjois-Savon ympäristökeskus voi tarvittaessa antaa tuotannosta poistuvien alueiden jälkihoitoon liittyviä tarkentavia määräyksiä.

Vesitalousluvan määräykset

10. Kivipuron uoman syventäminen ja perkaus on tehtävä hakemuksen liitteessä 6 olevien suunnitelmapiirustusten mukaisesti. Uoman kaivutyöt on tehtävä vähän veden aikaan ja ajoitettava siten, että vaikutukset alapuoliseen vesistöön jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Uoman syöpymiselle alttiit reunakohtat on vahvistettava.

Työn yhteydessä rakennetaan Kivipuron yli kaksi rumpusiltaa maanomistajien kanssa sovitun mukaisesti.

Kaivumassat on tasattava ja muotoiltava ympäristöön sopiviksi. On huolehdittava, että kaivumaiden taakse ei jää vettyviä alueita.

Ennen Kivipuron uoman syventämistöiden aloittamista on ympäristökeskuksen hyväksyttäväksi toimitettava ohjelma Kivipuron uoman syventämisen ja perkauksen aiheuttamien työnaikaisten vesistövaikutusten tarkkailemiseksi.

Luvan saajan on pidettävä lasku-uoma 2 ja Kivipuron syvennetty ja perattu uoma kunnossa.

11. Kivipuron uoman syventämiseen ja perkaukseen on ryhdyttävä kolmen (3) vuoden kuluessa ja rakennustyöt on tehtävä viiden (5) vuoden kuluessa siitä, kun tämä päätös on saanut lainvoiman uhall, että lupa on muutoin katsottava rauenneeksi. Luvan saajan

on ilmoitettava töiden aloittamisesta Pohjois-Savon ympäristökeskukselle ja Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Töiden valmistumisesta on ilmoitettava kirjallisesti ympäristölupavirastolle ja Pohjois-Savon ympäristökeskukselle kuu-denkymmenen (60) päivän kuluessa töiden päättymisestä lukien.

Häiriö- ja poikkeustilanteet

12. Häiriö- ja poikkeustilanteissa luvan saajan on ryhdyttävä välittömästi tehokkaiisiin toimenpiteisiin toiminnan ennallistamiseksi, vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi. Häiriö- ja poikkeustilanteista on ilmoitettava Pohjois-Savon ympäristökeskukselle ja Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toimintavalmiutta häiriö- ja erityistilanteiden varalta on pidettävä yllä.
13. Luvan saajalla tulee olla valmiudet tuotantoalueella tapahtuvien öljyvuotojen ja muiden haitta-aineiden aiheuttamien ympäristövahinkojen torjuntaan.

Toiminnan tarkkailu

14. Luvan saajan on liityttävä Pohjois-Savon turvetuotantosoiden yhteistarkkailuun ja toiminnan käyttö-, päästö- ja vesistötarkkailu on toteutettava yhteistarkkailuohjelmassa esitettyjen periaatteiden mukaisesti.
15. Käyttötarkkailua on tehtävä suon kuntoonpanovaiheesta jälkihoitovaiheeseen saakka. Työmaalla on oltava nimetty vastuuhenkilö, joka kirjaa ylös käyttöpäiväkirjaan kuormitukseen vaikuttavia tekijöitä, muun muassa tiedot ojituksista, kunnostustöistä, tuotantotoiminnan etenemisestä ja säästä. Käyttöpäiväkirjaa on säilytettävä tarkkailujaksojen aikana työmaalla tai nimetyn vastuuhenkilön hallussa siten, että tiedot ovat tarvittaessa ympäristöviranomaisten nähtävissä. Vastuuhenkilön nimi- ja yhteystiedot on ilmoitettava Pohjois-Savon ympäristökeskukselle ja Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
16. Päästötarkkailu tulee toteuttaa hakemuksessa esitetyn mukaisena siten täydennettynä, että kuntoonpanovaiheen päästötarkkailuun lisätään pintavalutuskentän toiminnan tarkkailu. Pintavalutuskentälle tulevasta ja sieltä lähtevästä vedestä otetaan näytteet

kevättulvan aikana kerran viikossa ja muuna kentän toiminta-aikana kerran kahdessa viikossa. Lisäksi rankkasadenäytteitä tulee ottaa neljä (4) kappaletta vuodessa. Näytteistä analysoidaan muun päästötarkkailun mukaiset suureet.

Pintavalutuskentän toiminnan tarkkailu tulee tehdä kunnostusvaiheen aikana sekä kahdena vuotena lupakauden aikana.

Tämän päätöksen mukaisesti tarkistettu kunnostusvaiheen tarkkailuohjelma tulee toimittaa Pohjois-Savon ympäristökeskukselle ennen kunnostustöiden aloittamista kuitenkin viimeistään kuukauden sisällä päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

17. Vesistötarkkailua on toteutettava osana yhteistarkkailua samoista näytepisteistä kuin kuntoonpanovaiheen vesistötarkkailu vähintään kolmena vuotena lupakaudella.

Vaikutuksia alapuolisen vesistön kalastoon ja kalastukseen on tarkkailtava Pohjois-Savon TE-keskuksen hyväksymällä tavalla. Tarkkailu tulee liittää Rikkajoen valuma-alueella toimivien turvesoiden kalataloudelliseen yhteistarkkailuohjelmaan.

Tarkkailutulosten raportointi

18. Käyttö-, päästö- ja vesistötarkkailun vuosiraportit on toimitettava Pohjois-Savon ympäristökeskukselle, Pohjois-Savon TE-keskukselle ja Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kalataloustarkkailun tulokset on toimitettava Pohjois-Savon TE-keskukselle .

Tarkkailujen tulokset on vaadittaessa annettava niiden nähtäväksi, joiden oikeuteen tai etuun tiedot saattavat vaikuttaa. Tarkkailutulosten yhteenvedoissa on esitettävä tarkkailussa esiintyneet epävarmuustekijät sekä analyysissä ja tulosten laskennassa käytetyt menetelmät.

Kalatalousmaksu

19. Luvan saajan on vuosittain tammikuun loppuun mennessä maksettava Pohjois-Savon TE-keskukselle kalatalousmaksua 180 euroa käytettäväksi kalastolle ja kalastukselle

aiheutuvien vahinkojen estämiseen hankkeen vaikutusalueella. Kalatalousmaksun käytöstä on kuultava vaikutusalueen osakaskuntia.

Korvaus Kivipuron syventämisestä ja perkaamisesta sekä laskuojan LK 2 syventämisestä

20. Luvan saajan on maksettava ennen Kivipuron syventämis- ja perkaustyön tai laskuojan LK 2 syventämistyön aloittamista, mutta kuitenkin viimeistään vuoden kuluttua tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta, töistä aiheutuvista vahingoista seuraavat korvaukset:

Tilan nimi	Kiinteistötunnus	Omistaja	Korvaus, euroa
Kivipuro	263-408-1-15	CC	X
Kivikangas	263-408-3-35	II	X
Pappilanranta	263-408-3-20	AA	X
Pappilanranta I	263-408-8-13	AA	X
Kämpäkangas	263-408-23-0	JJ	X
Haapakangas	263-408-7-7	KK	X
Petäjäkangas	263-408-7-8	LL	X
Harju	263-412-29-0	MM	X
Suonpää	263-408-8-25	NN	X

Korvaukselle on maksettava maksun viivästyessä eräpäivän (= edellä määrätty maksun viimeinen suorittamispäivä) jälkeiseltä ajalta vuotuista viivästyskorkoa, joka on korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä seitsemällä prosenttiyksiköllä.

ENNAKOIMATTOMAN VAHINGON KORVAAMINEN

Ympäristölupa

Vesistön pilaantumisesta aiheutuvista korvattavista vahingoista, joita ei nyt ole ennakoitu aiheutuvan, on vahingonkärsijällä oikeus vaatia korvausta ympäristönsuojelulain 72 §:n mukaisesti ympäristölupavirastolle tehtävällä hakemuksella.

Vesitalouslupa

Jos rakentamisesta (Kivipuron uoman syventäminen ja perkaus) aiheutuu vahinko, haitta tai muu edunmenetys, jota nyt ei ole ennakoitu, voi edunmenetyksen kärsinyt tai yleisen edun vaatiessa asianomainen viranomainen lupapäätöksen lainvoiman estämättä saattaa asian vesilain 2 luvun 27 §:ssä säädettyssä ajassa ympäristölupaviraston käsiteltäväksi.

LUVAN VOIMASSAOLO JA TARKISTAMINEN

Lupa on voimassa toistaiseksi.

Luvan saajan on, mikäli se aikoo jatkaa tässä päätöksessä tarkoitettua turvetuotantoa vuoden 2017 jälkeen, tehtävä 1.3.2017 mennessä ympäristölupavirastolle lupamääräysten tarkistamista koskeva hakemus. Hakemukseen on liitettävä yhteenveto toteutettujen tarkkailujen tuloksista sekä muut ympäristönsuojelulaissa ja -asetuksessa edellytetyt tiedot ja selvitykset. Hakemukseen on liitettävä selvitys pintavalutuskentän puhdistustehosta sekä mahdollisuuksista muuttaa pintavalutus ympärivuotiseksi.

Jos turvetuotanto lopetetaan ennen vuotta 2018, luvan saajan on vuosi ennen toiminnan lopettamista tehtävä ympäristölupavirastolle alueen jälkihoitoa ja -käyttöä sekä sen vaatimaa tarkkailua ja vesiensuojelutoimia koskeva hakemus.

ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. Luvan voimassaolon ja tarkistamisen osalta sovelletaan muutoinkin ympäristönsuojelulain 9 luvun säännöksiä.

RATKAISUN PERUSTELUT

Ympäristöluvan perustelut

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä kohtuutonta rasitusta naapuritiloilla. Luvan mukainen toiminta on Ylä-Savon seutukaavassa osoitetun mukaista.

Hakemuksessa esitetty ympäristönsuojeluratkaisu perustuu parhaaseen käytettävissä olevaan tekniikkaan. Tätä arvioitaessa on otettu huomioon alapuolisen vesistön olosuhteet, tuotantoalueen sijainti sekä tekniset mahdollisuudet tuotantopaikan olosuhteissa.

Vesitalousluvan perustelut

Toisten ojien käyttäminen laskuojana ei aiheuta kohtuutonta haittaa.

Kivipuron syventäminen ja siivousperkaus ovat tarpeen turvetuotantoalueen kuivattamiseksi. Uoman syventämisestä ja perkauksesta saatava hyöty on töiden alapuolisessa vesistössä aiheuttamaan haittaan verrattuna huomattava. Uoman syventämiseen ja perkaukseen tarvittavista maa-alueista on määrätty hakijan esityksen mukaiset korvaukset. Laskuojan ja Kivipuron osalta on annettu kunnossapitomääräys. Luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa.

Lupamääräysten perustelut

Vesienkäsittelyrakenteiden kunnostamista, altaiden tyhjentämistä ja ojien puhdistamista koskevat määräykset on annettu, koska turvetuotannosta aiheutuvaa ympäristökuormitusta voidaan vähentää ottamalla ympäristönsuojeluasiat riittävästi huomioon toiminnassa.

Melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi on annettu määräys imuvaunukaluston varustamisesta pölypäästöjä vähentävillä rakenteilla sekä yleisluontoiset määräykset melun vähentämisestä.

Häiriötilanteisiin varautuminen ja niiden syiden selvittäminen on tärkeää haittojen ennaltaehkäisyn kannalta. Poikkeuksellisista tilanteista on ilmoitettava valvontaviranomaiselle, joka voi antaa asiantuntija-apua poikkeustilanteen korjaamiseksi sekä poikkeustilanteesta johtuvien haitallisten ympäristövaikutusten estämiseksi ja vähentämiseksi.

Haitallisten aineiden maaperään ja vesiin pääsyn estämiseksi sekä maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi on tarpeen antaa määräys mm. polttoaineiden varastoinnista.

Jätteen haltijaa koskevat jätelain 6 §:n mukaiset yleiset huolehtimisvelvollisuudet jätehuollon järjestämisestä. Jätteistä annettu lupamääräys koskee näitä velvollisuuksia.

Toiminnan harjoittajan on ympäristönsuojelulain 5 §:n mukaan oltava selvillä toiminnan ympäristövaikutuksista, -riskeistä ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Tarkkailu- ja raportointimääräykset ovat tarpeen valvontaa varten ja ennakkoimattomien vahinkojen varalta. Pintavalutuskentän tarkkailua on laajennettu hakemuksessa esitetystä, koska sen toiminnasta ei alueen muodon ja kaltevuuksien vuoksi ole täyttä varmuutta. Määrätyn tarkkailun perusteella kentän toiminnasta saadaan parempi ja täydellisempi tieto.

Alueen jälkihoidon suunnitelmallisuus on tarpeen vesiensuojelun järjestämiseksi. Käytöstä poistuneiden alueiden kuormitus ei lopu välittömästi tuotannon loppuessa,

vaan alenee asteittain. Siksi myös käytöstä poistuneiden alueiden vedet on johdettava vesienkäsittelyrakenteiden kautta.

VASTAUS LAUSUNNOISSA JA MUISTUTUKSISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Pohjois-Savoon ympäristökeskuksen ja Pohjois-Savon TE-keskuksen vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksissä näkyvällä tavoin.

Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksissä ja päätöksen perusteluissa näkyvällä tavalla enemmälti hyläten. Johtamalla tuotantoalueen vedet sulan maan aikana pintavalutuskentän kautta ja talvi-aikana virtaamansäädön ja laskeutusaltaiden sekä tasausaltaan kautta Kivipuroon voidaan tuotantoalueelta tulevaa kuormitusta vähentää siten, ettei siitä aiheudu merkittävää kuormitusvaikutusta Kivipurossa tai sen alapuolisessa vesistössä. Hakemuksen täydentämistä koskevien vaatimusten osalta lupavirasto katsoo, että hakemuksesta ja asian käsittelyn yhteydessä on saatu riittävä tieto asian ratkaisemista varten. Auman nro 3 siirtämistä koskevan vaatimuksen osalta ympäristölupavirasto katsoo, ettei tuotannosta lupamääräykset huomioon ottaen aiheudu naapurussuhdelain mukaista kohutuutonta rasiutusta tuotantoalueen lähistöllä sijaitsevalle loma- tai vakitukselle asutukselle.

Remkselän osakaskunnan korvausvaatimus hylätään. Ympäristölupavirasto katsoo, että hakijalle määrätty 180 euron vuotuinen kalatalousmaksu on riittävä kompensoimaan turvetuotannosta kalastolle ja kalastukselle aiheutuva haitta. Kalatalousmaksuvarojen käytöstä on kuultava alueen osakaskuntia.

CC:n vaatimus rummun rakentamiseksi Kivipuroon hylätään. Kivipuron perkaus ei ulotu muistuttajan käyttämän ajouran kohdalle ja muistuttajalla säilyy nykyisen kaltaisen mahdollisuus Kivipuron ylittämiseen.

AA:n ja BB:n muistutuksen osalta lupavirasto toteaa, että hakija on sopinut muistuttajien kanssa rummun rakentamisesta Kivipuroon.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki 39 §, 41 §, 42 §, 43 §, 44 §, 45 §, 46 §, 52 §, 55 §, 56 §, 62 §, 72 § ja 90 §

Ympäristönsuojeluasetus 19 §, 30 § ja 37 §

Jätelaki 4 §, 6 §, 12 §, 15 §, 51 § ja 52 §

Vesilaki 2 luvun 3 § ja 6 §:n 2 momentti, 10 luvun 6 § ja 11 luku

Korkolaki 4 § ja 12 §

KÄSITTELYMAKSU

Päätöksestä peritään käsittelymaksu 2 940 euroa (turvetuotantoalue 30 – 300 ha).

Ympäristönsuojelulain 105 § (86/2000).

Ympäristöministeriön asetus ympäristölupaviraston maksullisista suoritteista (1238/2003).

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Ympäristönsuojelulain 54 §:n ja ympäristönsuojeluasetuksen 23 §:n mukaisesti päätös toimitetaan luvan saajalle, Pohjois-Savon ympäristökeskukselle, Pohjois-Savon TE-keskukselle, Kiuruveden kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisille, Kiuruveden kaupungille ja Suomen ympäristökeskukselle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan lisäksi niille, joille on annettu hakemuksesta erikseen tieto.

Tieto päätöksestä julkaistaan Kiuruveden kaupungissa ja Kiuruvesi -nimisessä lehdesä.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Muutosta tähän päätökseen saa hakea

- 1) se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea,
- 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät,
- 3) toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät,
- 4) alueellinen ympäristökeskus sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja
- 5) muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valitusosoitus liitteenä.

Antero Iivanainen

Esko Vaskinen

Antti Ylitalo

Päätöksen tekemiseen ovat osallistuneet ympäristöneuvokset Antero Iivanainen, Antti Ylitalo ja Esko Vaskinen (asian esittelijä).

EV/KK

Tiedustelut: asian esittelijä, puh. 020 490 4957, 040 774 8069

Määräaika ja valitusmenettely

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antamispäivästä sitä määräaikaan lukematta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava **Itä-Suomen ympäristölupaviraston** kirjaamoon viimeistään **24.9.2007** ennen virka-ajan päättymistä.

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64 B, Kuopio
Postiosoite: PL 69, 70101 Kuopio
Puhelin: 020 490 120 Telekopio: 020 490 4999
Sähköposti: kirjaamo.isy@ymparisto.fi
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Valituksen lähettäminen postitse, telekopiona tai sähköpostina tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostina) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan **Vaasan hallinto-oikeudelle**, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi, kotikunta ja yrityksen tai yhteisön Y-tunnus. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä

- ne asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- valtakirja, jos valittaja käyttää asiamiestä, tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta.

Valituskirjelmä liitteineen, lukuun ottamatta valtakirjaa, on toimitettava kaksin kappalein.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa peritään muutoksenhakijalta **oikeudenkäyntimaksua 82 euroa**. Maksusta ja maksuvelvollisuudesta vapautuksesta eräissä tapauksissa on säädetty tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa.